

Sigade katk hirmutab

talumehi ja sunnib neid tegema suuri kulutusi ohutusse. Lk 3

Lihula vs Pärnu

Lihula jalgpalliklubi alistas sõprusmängus Pärnu 1:0. Lk 5

Lääne Elu

Loe värskaid uudiseid www.le.ee

TEISIPÄEV, 11. AUGUST 2015 | NR 90 (3738) | 0,90 EURO

Tiit Salumäe

soovib, et piiskopilinnus saaks euro-
raha. Lk 2

Lihula piirkondliku tähtsusega perearstikeskus on küsimärgi all

Kaheksa aasta jooksul ehitatakse või renoveeritakse Eestis 113,6 miljoni euro eest vähemalt 35 ematasandi tervisekeskust.

Tervisekeskused tulevad kohalikesse või piirkondlikesse tervisekeskustesse, Läänemaalt on siseministeeriumi koostatud nimekirjas neid kolm: kohaliku tähtsusega keskus Ristil ja piirkondlikud keskused Haapsalus ning Lihulas.

Lihula perearstikeskus on küsimärgi all selles mõttes, et ei pruugi jääda tegutsema piirkond-

liku perearstikeskusena. Alternatiivina võib Lihula jääda seotuks Haapsalu piirkondliku tervishoiukeskusega. Siseministeeriumi nimekirjas seisab Lihula perearstikeskuse taga märkus, et prognoositav on perearstiteenuse vajaduse mahu vähenemine alla kolme täistöökohta.

Perearsti nimistu piirmäär on 2000 patsienti, mis tähendab, et koht, kuhu ehitatakse perearstikeskus, peaks tömbekeskusena koondama vähemalt 6000 elaniku. Napilt nii palju saab praegu

kokku Lihula, Martna, Hanila ja Koonga valla peale. Kui piirkondlikku perearstikeskust Lihulas ei tule, pakub ministeerium alternatiivset võimalust, et Lihula, Hanila ja Martna kuulusid Haapsalu teeninduspiirkonda, Koonga aga Pärnu teeninduspiirkonda. See ei tähenda, et Lihula jääks perearstita, keskus oleks lihtsalt väiksem.

Lihula vallavanem Varje Ojala-Toos ütles, et „otse loomulikult on tervisekeskus jätkusuutlik“ ja mingit ametlikku teavet „mit-

tejätkusuutlikkuse“ asjus valda tulnud ei ole.

Lihula tervisekeskus on kavandatud praeguse tervishoiu- ja sotsiaalhoolekandekeskuse õuele.

„Koostame praegu tervisekeskuse arengukava ja oleme algatanud detailplaneeringu. Igall juhul taotleme raha eeldusel, et Lihula saab iseseisva tervishoiukeskuse,“ ütles Ojala-Toos. „Ei ole võimalik, et inimene käib üle 60 km kaugusel Haapsalus arsti juures.“

Samal arvamusel oli ka Hanila vallavanem Arno Peksa. Hanila valla kaugemad punktid jäävad Haapsalust üle 70 km kaugusele.

Lääne-Nigula vallavanem Mikk Lõhmus ütles, et Risti kohaliku tähtsusega tervisekeskuse erilisi investeeringuid ei vaja. Pigem oleks tarvis Linnamäelt kortermajast perearsti vastuvõturuumid viia üle endisse Oru vallamajja. „Lääne-Nigula vallale on oluline, et igal juhul jääks perearsti vastuvõtt Taebasse ja Ristile,“ ütles Mikk Lõhmus.

Siseministeeriumi kava järgi töötavad esmatasandi tervisekeskused perearstid (vähemalt kolm) ja -õed ning ämmaemandad. Keskus pakub kindlasti füsioteraapiat ja kodoendusteenust. Tervisekeskuse ehituseks saadava raha taotlelda kohalikud omavalitsused ja perearstid.

Kolme perearstiga keskus se suurim taotletav toetus on 583 000 eurot. Taotluste vastuvõtt algab augusti lõpus, taotluste si on aega esitada 75 tööpäeva.

KAJEL

ETTEVÕTTED KOSUVAD

Est-Trans ja uksetehas juhivad maksumaksjate edetabelit

Läänemaa ettevõtete käsi käib keerulistele aegadele vaatamata sel aastal veidi paremini kui eelmisel, tunnistasid maksumaksjate edetabeli tipus olevate ettevõtete juhid.

LEMMI KANN
lemmi.kann@le.ee

Maksu- ja tolliamet hakkas mulle sügisel avaldama nn maksumaksjate edetabelit. Lääne Elu võrdles, kas ja mis on selles pingereas mõõdunud aastaga võrreldes muutunud. Esikümnes on toimunud nii mõnedki vägervahetused, kuid esikohal troonib mulluse sügisega sarnaselt endiselt kaubavedudega tegelev AS Est-Trans Kaubaveod.

Selle aasta teises kvartalis tasus ettevõtte 627 435 eurot tööjõumakse. Est-Transi omanik Sulev Saareväli nentis, et kuna see summa on varasemaga võrreldes suurenenud, annab see tunnistust, et firma käsi käib hästi.

„Jah, sel aastal on töesti pilt mullusest natuke parem,“ ütles Saareväli.

Ettevõtte on suutnud kasvutada käivet umbes 10 protsenti. Teine oluline märksõna ettevõttes on efektiivsem majandamine. Saarevälja sõnul on firma suutnud lao- ja veoteenused paremini koos tööle panna.

Väike kasv

AS Est-Trans Kaubaveod alustas 1995 ühe veokiga. Nüüd on jahutatud ja külmutatud kaubaga tegeleva logistikaettevõtte autopargis masinaid umbes 50, terminalid Tallinnas ja Tartus. „Eelmisel aastal oli meil veidi üle 120 töötajat, praegu on meil tööle natuke üle 130 inimest,“ rääkis Saareväli.

Tema sõnul on ettevõtte saavutanud täpselt paraja suuruse. Teisel positsioonil tabelis on eelmise aasta neljanda koha omanik Haapsalu Uksetehas – tööjõumakse tasuti selle aasta teises kvartalis 599 754 eurot. Haapsalu Uksetehase juhata-

Est-Transi omanik Sulev Saareväli (paremalt) on aktiivne ka kohalikus linnavolikogus, tema kõrval istub poeg Siim, kes tegeleb kinnisvaraga ja põllumajandusega, nende lauaääril on Nurme vabrikuga seotud äriimees Lauri Väli.

ARVO TARMULA

Läänemaa suurimad maksumaksjad (reastatud tööjõumaksude tasumise järgi, eurodes)

Jrk	/koht	üldtabelis / ettevõtte	tööjõumaksud	kõik maksud kokku
1.	560.	AS Est-Trans Kaubaveod	627 435	857 646
2.	721.	AS Haapsalu Uksetehas	599 754	676 279
3.	959.	Lääne-Nigula vallavalitsus	544 608	503 499
4.	728.	OÜ Morobell	511 455	670 162
5.	1340.	SA Haapsalu Neuroloogiline Rehabilitatsioonikeskus	390 628	363 864
6.	1339.	SA Läänemaa Haigla	384 434	364 242
7.	563.	AS Rannarootsi Lihatoostus	374 656	853 082
8.	799.	Haapsalu Tarbijate Ühistu	345 604	619 395
9.	419.	AS Imatra Elekter	265 850	1 117 688
10.	467.	AS Swecon	249 305	1 021 779

ja Ago Soomre ütles, et eelmise majandusaasta lõppes ettevõtte kokkuvõttes hästi, kuigi sügiseks oli selge, et esialgset eesmärki kasvutada käivet 10 protsendi jagu ei suudeta täita. „Kasvatamise käivet umbes 4 protsenti ja suutsime teenida kasumit, mis võimaldas teha taas investeeringuid uutesse tootmis- ja seadmetesse, samuti tösta mõnevõrra töötasusid,“ rääkis ta.

Ka tänavu on tehase plaan kasvada, aga kuna konkurents on turul väga tihe, on ukseteha-

sel tulnud teha suuremaid allahindlusi, mis tõenäoliselt mõjutavad Soomre sõnul mõneti ka selle aasta kasumit.

„Tööga oleme olnud seni hästi varustatud. Suurimad objektid on praegu Hiltoni hotell Tallinnas ja üks üsna suur hotelliprojekt Stockholmis,“ ütles Soomre. Haapsalu Uksetehases töötab 160 inimest ja juurde ei ole praegu kavas kedagi palgata.

Kolmandal kohal tabelis on Lääne-Nigula vallavalitsus ja järgmise ettevõtte leiab neljandalt

positsioonilt, milleks on OÜ Morobell, mis tegeleb tööstus- ja kalapüügi, kala külmutamise, pakendamise, transpordi ja gaasiga. Morobelli tasus sel kvartalis 511 455 eurot tööjõumakse.

„Morobell on kalanduses teinud tegutsenud kindlalt mõjutatud eelmisel aastal igal juhul valitsenud oludest. Meil oli keeruline, kuid tulime eduga välja oodatust parema tulemusega,“ rääkis ettevõtte juhatuse Aldona Baum.

Vene müügikeelust sai ettevõtte Baumi sõnul üle tänu Morobelli toodete heale kvaliteedile ja tugevale müügitööle. „Prognoos on, et tulevikus on meil olud on praegu mõnevõrra parastatud ja kasvaks on,“ rääkis Baum.

Baum lisas, et kuna sügisel aeg pole veel alanud, jääks pakkumised siiski vaid oletuseks. „Elu on näidanud, et muutused on vahel ootamatud, kuid vata saame,“ märkis ta.

Siiski oodatakse Morobelli sellelt aastalt veidi parema tulemuse, kui mullu. Kuna põlvkond on Morobellis hooajaline, on ka töötajate arv kõrgem kui keskmiselt on tööl 100 inimest. Palgata on Baumi sõnul korralik, samuti investeeringuid tootmis- ja automatiseerimisse, mis teeb töö efektiivsemaks.

Tene ja PVMP-Elektika

Ettevõtetest mahuvad esikümnesse ka Rannarootsi Lihatoostus (7. koht, sügisel 5. koht), Haapsalu Tarbijate Ühistu (8. kohal sügisel 9. koht), 9. kohal AS Imatra Elekter ja 10. kohal AS Swecon, kes kumbki sügisel esikümnesse ei mahtunud. Sügisega võrreldes on välja jäänud PVMP-Elektika ja Tene Kaubandus.